

Presentació

Any rere any, preparem, per a oferir el dia que l'Institut d'Estudis Catalans celebra la sessió inaugural del curs, una publicació que vol ser una síntesi d'allò que l'IEC ha dut a terme durant el curs que acaba. Més endavant, una publicació de centenars de pàgines consignarà el detall de tota l'activitat de l'IEC durant aquest període de temps.

Hi analitzem els objectius que ens havíem proposat a començament del curs anterior i veiem fins on hem arribat, sempre fidels als principis fundacionals de rigor científic, catalanitat i obertura a l'exterior, amb la intenció de fer recerca en l'àmbit de la cultura catalana; en especial, en la metodologia històrica aplicada a les ciències humanístiques; l'estudi, la codificació i el desenvolupament de la llengua catalana, i el conreu de la ciència, de totes les ciències, en aquesta llengua.

El nostre tret de sortida temporal és, doncs, la sessió d'inauguració del curs, quan un membre de la corporació dicta la lliçó sobre un tema de l'especialitat per la qual fou elegit membre. Per a iniciar el curs 2017-2018, va ser Pere J. Quetglas, membre adscrit a la Secció Filològica, qui ens va il·lustrar amb una conferència titulada «La literatura furtiva». I ens hi va acompanyar el conseller de Cultura, Lluís Puig, que fou el nostre convidat d'honor. No va ser una sessió com les habituals, perquè en vam haver d'escurçar la durada: una concentració a Barcelona en rebuig de la detenció dels presidents de l'Assemblea Nacional Catalana i d'Òmnium Cultural, Jordi Sànchez i Jordi Cuixart, havia de tenir lloc el mateix vespre, i no se'ns escapava la transcendència del fet. No sospitàvem aleshores que el conseller que presidia l'esdeveniment seria, al cap de pocs dies, un exiliat polític juntament amb altres membres del Govern català, i que la resta de membres del mateix Govern serien empresonats. Avui, un any després, encara no ha revertit aquesta injusta i dolorosa situació.

Uns quants dies abans, l'IEC s'havia sumat a la commemoració de la Diada Nacional de l'Onze de Setembre, al pati de la Casa de Convalescència, amb un acte obert a la ciutadania en què Carles Boix, membre adscrit a la Secció de Filosofia i Ciències Socials, feu el parlament «Catalunya, subjecte sobirà, a la recerca de garanties polítiques: el referèndum de l'1 d'octubre». Ens hi va acompanyar la consellera d'Ensenyament, Clara Ponsatí, avui també a l'exili.

També per Sant Jordi, l'Institut va obrir de nou les portes al públic i va oferir itineraris per la Casa de Convalescència i pel jardí Mercè Rodoreda. Fidel al compromís d'incentivar, promoure i reconèixer la recerca, aquell dia va lliurar els Premis Sant Jordi 2018 als cinquanta-quatre guardonats, en un acte en què Francesca Tur, consellera de Cultura, Participació i Esports del Govern de les Illes Balears, i Mercè Conesa, presidenta de la Diputació de Barcelona, van ser convidades a compartir la mesa presidencial.

En diverses ocasions al llarg del curs, la música ha acompanyat actes de diferent índole, i hem aconseguit que el cicle estival *Música al claustre* esdevingui l'espai habitual perquè l'anhel de l'Institut d'incorporar la difusió i el gaudi de la música es faci realitat i costum.

He citat grans esdeveniments que marquen punts en el ritme del quefer diari de l'IEC, farcit de conferències, trobades, intercanvis, tasques de recerca, preparació de llibres, exposicions, homenatges; el detall precís, com he anunciat al començament, serà explicat en el volum *Memòria: Curs 2017-2018*, informació que també estarà disponible a la Xarxa a l'abast de tothom. En aquest dia a dia, esquitxat de grans efemèrides, he de destacar la celebració de l'Any Pompeu Fabra 2018, dedicat a commemorar la figura i l'obra de Pompeu Fabra (1868-1948) en els cent cinquanta anys del seu naixement i els cent anys de la publicació de la *Gramàtica catalana*. El Govern català en va proclamar l'Any i l'IEC no ha escatimat esforços per a estar a l'altura de la commemoració. Un apartat especial d'aquesta *Síntesi* en ret compte.

L'estructura de la corporació ha sofert, durant el curs, modificacions i adaptacions: nomenaments de nous membres numeraris quan els que passen a la condició d'emèrits alliberen places, la inevitable baixa de membres que han traspassat, canvis en les juntes de les societats filials, etc. Una plantilla de gestors, tècnics i administratius, conjuntament amb col·laboradors externs, fan avançar els projectes i les idees, i aconsegueixen els objectius de la institució.

En les pàgines que segueixen trobareu els noms i l'adscripció dels membres, dels presidents de les societats filials i el nombre de socis de cadascuna, els noms dels treballadors, el pressupost desglossat, un recull d'algunes activitats, la relació de premis, les declaracions públiques, la llista de les publicacions editades durant el curs, així com els títols de tots els programes i projectes de recerca que l'IEC impulsa i que progressen a ritmes diferents. Els projectes i les publicacions són la raó de ser de l'IEC, és a dir, dedicar-se als estudis i donar-los a conèixer. De bracet amb institucions, universitats i entitats, i integrat en organismes internacionals, l'IEC persevera en la lluita persistent i constant per a contribuir a fer de la societat catalana una societat més culta i més lliure.

JOANDOMÈNEC ROS
President de l'Institut d'Estudis Catalans
Setembre del 2018